

Το 5^οΓΕΛ Τρικάλων και η «Πολύχρωμη μετανάστευση της πεταλούδας»

Τι θα γινόταν... αν μια πεταλούδα κάπου στον κόσμο χτυπούσε τα φτερά της;

Τι θα γινόταν ...ανήσουν εσύ;

Τα παραπάνω ερωτήματα δεν είναι ρητορικά ή θεωρητικά... Αφορούν την πραγματική ζωή, αυτό που βιώνουμε καθημερινά και που πολλές φορές αποφεύγουμε να αντιμετωπίσουμε... Θέλουμε να πιστεύουμε πως είμαστε καλά μες στον μικρόκοσμό μας, με τις ασχολίες μας και τις σχέσεις και τα μικρά ή μεγαλύτερα «παιχνίδια» που έχουμε στη ζωή μας, με τα μικροπροβλήματα και τις ανησυχίες μας... Για να συνειδητοποιήσουμε πως στον κόσμο δεν είμαστε μόνο ο εμείς και ό,τι μας αφορά άμεσα, χρειάζεται ν' ανοίξουμε το βλέμμα μας, να παρατηρήσουμε τι συμβαίνει γύρω μας και να πάψουμε να εθελotuφλούμε...

Τη δυνατότητα αυτή μας την έδωσε το θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα που είχαμε τη χαρά να φιλοξενήσουμετην Παρασκευή 24 Νοεμβρίου 2017 στο 5^οΓΕΛ, στο εργαστήριο Πληροφορικής, που για 2 ώρες μεταμορφώθηκε σε ...θεατρική σκηνή.

Τριάντα οκτώ μαθητές από την Α' και τη Β' Λυκείου που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Θεατρικής Παιδείας του σχολείου μας, είχαν την τύχη να παρακολουθήσουν και να συμμετάσχουν στην «Πολύχρωμη μετανάστευση της πεταλούδας»που παρουσιάστηκε από την ομάδα του θεάτρου Φόρουμ (με σκοπό την ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών και μαθητών στα ανθρώπινα δικαιώματα και σε θέματα προσφύγων, την αλληλεγγύη και την αντιμετώπιση της ξενοφοβίας και του ρατσιστικού λόγου), μέσα από την αξιοποίηση βιωματικών δραστηριοτήτων και τεχνικών θεάτρου και εκπαιδευτικού δράματος.

Όπως μας εξήγησε η συντονίστρια της ομάδαςκ. Αντωνέλλα Χήρα, σ' αυτή τη μορφή θεάτρου οι θεατρικές τεχνικές χρησιμοποιούνται ως μέσο για την προώθηση της κοινωνικής και πολιτικής αλλαγής. Το κοινό εδώ γίνεται ενεργό. Οι θεατές γίνονται ηθοποιοί και εξερευνούν, δείχνουν, αναλύουν, αλλάζουν την πραγματικότητα στην οποία ζουν. Συμμετέχοντας, αλλάζουν τον ρου του σεναρίου, επαναδιαπραγματεύονται την κατάσταση της κρίσης και αναζητούν εν δυνάμει λύσεις στο πρόβλημα που έχει τεθεί και έχει μείνει«μετέωρο»...

Έτσι, άνοιξε και για τους μαθητές μας η αυλαία!

Αρχικά, με το ευφάνταστο και δημιουργικό θεατρικό παιχνίδι δόθηκε στα παιδιά η ευκαιρία να μπουν στο κλίμα αλλά και να γνωρίσουν κατά τη διάρκειά του τους βασικούς χαρακτήρες και την υπόθεση του δρωμένου: έφηβοι, μαθητές της Γ' Λυκείου, έρχονται «αντιμέτωποι» με το πρόβλημα της ένταξης παιδιών προσφύγων στο σχολείο τους αλλά και στην τοπική κοινωνία τους. Ποια θα είναι η αντίδρασή τους; Άραγε θα δείξουν ενδιαφέρον; Θα θελήσουν να βοηθήσουν; Ή μήπως έχουν γίνει κι αυτοί, οι δεκαοχτάχρονοι, ένα και το αυτό με την αδιάφορη κοινωνία μας και νοιάζονται μόνο για τα γνωστά και μη εξαιρετέα που απαρτίζουν το καθημερινό θεματολόγιο της ζωής μας;

Η Ηλέκτρα είναι αυτή που θα διαφοροποιηθεί από τους άλλους και θα θελήσει «να κάνει κάτι γι' αυτό». Θα πείσει όμως τους φίλους και συμμαθητές της να αναλάβουν δράση; Θα πείσει τους γονείς της -και ειδικά την τυπική Ελληνίδα μάνα της με τους φόβους, τις εμμονές και τα στερεότυπά της- να της δώσουν την έγκρισή τους για τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα για την ένταξη των προσφυγόπουλων;

Το δρώμενο διακόπτεται σε ένα σημείο που μοιάζει αδιέξοδο, κι εκεί είναι που καλούνται οι μαθητές να συμμετάσχουν για να δώσουν τη δική τους οπτική, τον δικό τους τρόπο αντιμετώπισης, τη δική τους πρόταση ζωής...

Έτσι λοιπόν, τα παιδιά μας είχαν την ευκαιρία να γίνουν δρώντα πρόσωπα, να συνεργήσουν στο σενάριο και να το συν-διαμορφώσουν, με τον δικό του τρόπο ο καθένας. Ήταν πραγματικά συγκινητική η συμβολή τους και οι προτάσεις που κατέθεσαν για να βρεθεί λύση στο πρόβλημα!

Με την πολύτιμη καθοδήγηση των συντελεστών του προγράμματος, συνειδητοποίησαν ότι μπορεί να γίνει κάτι γι' αυτό, και ότι υπάρχουν τελικά πολλοί τρόποι προσέγγισης και χειρισμού μιας κατάστασης, όσο δύσκολη κι αν μοιάζει αυτή αρχικά... Συνειδητοποίησαν ότι τα Ανθρώπινα Δικαιώματα δεν είναι απλώς λόγια σε ένα καταστατικό... Είναι βασικές αρχές πάνω στις οποίες οι άνθρωποι έχουμε συμφωνήσει, προκειμένου να ζούμε ως άνθρωποι, και που παίρνουν υπόσταση από τη δική μας βούληση και εφαρμογή.

Εμείς είμαστε αυτοί που με τη συμπεριφορά μας και την ακεραιότητά μας θα αλλάξουμε καταστάσεις στη ζωή, που με την υπευθυνότητά μας θα κάνουμε αυτό τον κόσμο καλύτερο, που με την ανθρωπιά μας θα ζεστάνουμε τις καρδιές και τις σχέσεις μας με τους ανθρώπους, πέρα από στερεότυπα και προκαταλήψεις...

Η δράση που έλαβε χώρα είχε βαθύ παιδαγωγικό χαρακτήρα, πέρα από το ότι προσέφερε στα παιδιά μια έξοχη βιωματική θεατρική εμπειρία. Αυτό έγινε φανερό από την αδιάλειπτη προσήλωσή τους, την ωριμότητα που επέδειξαν και τη συμμετοχή τους καθ' όλη τη διάρκειά της.

Τα παιδιά βίωσαν έντονα συναισθήματα, από λύπη και αγωνία έως χαρά και ενθουσιασμό...Σκέφτηκαν, ευαισθητοποιήθηκαν....

Και να τι έγραψαν σχετικά:

«Ήταν μια υπέροχη εμπειρία! Μάθαμε να βλέπουμε ένα θέμα από διάφορες πλευρές!»

«Ήταν τέλεια εμπειρία! Μου άρεσε πάρα πολύ, και περισσότερο γιατί μας δείχνει πώς μπορούμε να φερθούμε σε δύσκολες καταστάσεις και καθημερινά προβλήματα ΔΥΝΑΜΙΚΑ!»

«Μπήκα στη θέση των ηθοποιών. Κατάλαβα τη διαδικασία για να πραγματοποιηθεί ένα θέατρο. Ήταν πολύ καλό που μπορούσαμε να συμμετάσχουμε κι εμείς. Μπράβο στην ομάδα!»

«Καταφέραμε να ευαισθητοποιηθούμε σχετικά με το λεπτό ζήτημα των προσφύγων. Μπήκαμε στην ψυχή ενός πρόσφυγα, συγκινηθήκαμε αλλά και γελάσαμε, πραγματικά το ζήσαμε και το απολαύσαμε.»

«Πολλές φορές, ξεχνάμε πόσο σημαντική είναι η προσφορά. Ήταν ένα δυνατό μήνυμα. Καλό θα ήταν τέτοια δρώμενα να γίνονται συχνά ώστε να μην ξεχνάμε τον ρόλο μας ως άνθρωποι.»

Το μήνυμα που εισπράξαμε λοιπόν, εκπαιδευτικοί και μαθητές, ήταν πολύ δυνατό.

Στην εποχή μας έχουμε πάρει τον λάθος δρόμο -της βίας, του υλισμού και της απαξίωσης του ανθρώπου, και πρέπει να σταματήσουμε πριν να είναι πολύ αργά.

Η έξοδος του ανθρώπου από το σκοτάδι μπορεί να γίνει μόνο μέσα από την πολιτιστική και πνευματική άνοδο και την επαναφορά των βασικών ανθρώπινων αξιών. Πρέπει να αποδοκιμάζουμε τα κηρύγματα μίσους απ' όπου και αν προέρχονται. Η διέξοδος βρίσκεται στην κατανόηση και την αλληλοβοήθεια. Στο να βρίσκεις τι κοινό έχεις με τον άλλο και όχι τι σε χωρίζει από αυτόν. Ας μην παρασυρόμαστε από αυτούς που μας λένε πως η λύση βρίσκεται στο μίσος και την καταστροφή των άλλων. Ας δώσει ο καθένας μας έναν κόκκο ηρεμίας και συμπαράστασης στο περιβάλλον του. Έτσι θα ανατρέψουμε τα σχέδια των επαγγελματιών του φόβου. Και ίσως, έτσι, να κάνουμε μια αρχή για να βρούμε τον δρόμο προς την πραγματική έξοδο. Μια έξοδο για όλους. Και για εμάς και για "τους άλλους".

Ως γονείς και ως εκπαιδευτικοί λοιπόν, ας φροντίσουμε τα παιδιά μας, γιατί διαφορετικά δε θα έχουμε μέλλον. Ας νοιαστούμε όλοι μας και ας πάψουμε να ιδιωτεύουμε. Αν το σπίτι του διπλανού μας καίγεται, αύριο μπορεί να καίγεται και το δικό μας...

Η στάση μας απέναντι στη ζωή, θα καθορίσει και την στάση της ζωής απέναντί μας.

Και όπως λέει κι ο μεγάλος μας ποιητής Νικηφόρος Βρεττάκος, **τα χέρια μας πρέπει να βρίσκονται σε αδιάκοπη κίνηση: να ξεφορτώνουμε ουρανό στις ψυχές των ανθρώπων...!**

Οι υπεύθυνες για το πρόγραμμα καθηγήτριες:

Αναγνώστου Αγγελική, φιλόλογος, Αλεξανδρή Χαρά, φιλόλογος, Μόρμορη Ανδρούλα, οικονομολόγος-Υποδιευθύντρια και η Ηλιάδη Αμαλία, φιλόλογος-Διευθύντρια, καθώς και οι μαθητές και μαθήτριες του 5ου ΓΕΛ Τρικάλων,

ευχαριστούμε θερμά την Αντονέλλα Χήρα, τη Βασιλένα Μητσιαδάη, την Ελευθερία Σικινιώτη και τον Βασίλη Βόπη για την πολύτιμη εμπειρία που μας προσέφεραν και τους συγχαίρουμε για τη νησίδα πολιτισμού και ανθρωπισμού που δημιουργούν στην πόλη μας.

Τρίκαλα, 26 Νοεμβρίου 2017

Αγγελική Αναγνώστου, φιλόλογος

